

Den store homoskandale

Noter

s. 2: Wilhelm von Rosen (1993). *Månens kulør: Studier i dansk bøssehistorie 1628-1912*. København: Rhodos, s. 758-760.

s. 2: Jens Jørgen Dalsgaard (1984). *Den homoseksuelle sædelighedsskandale i København 1906-07*. Upubliceret kandidatspeciale. Aarhus: Aarhus Universitet, s. 38.

s. 3: Dalsgaard 1984, s. 38.

s. 3: von Rosen 1993, s. 760.

s. 3: Cecilie Bønnelycke (2016). 'Storbyens allerlaveste kryp': Den københavnske sædelighedsskandale 1906-07. *Historiske meddelelser om København*, s. 157-58; Dalsgaard 1984, s. 38.

s. 3: Midlertidig Lov om nogle Ændringer i Straffelovgivningen af 1. april 1905, § 4, stk. 2.

s. 4: von Rosen 1993, s. 707-708.

s. 4: von Rosen 1993, s. 723-724.

s. 4: Dalsgaard 1984, s. 38-39; von Rosen 1993, s. 724-724.

s. 4: Bønnelycke 2016, s. 158; Dalsgaard 1984, s. 38-39.

s. 4: von Rosen 1993, s. 725.

s. 4: von Rosen 1993, s. 719-720, s. 727.

s. 5: Emil Aae (1909). *Den fulde Sandhed om min Arrestation og fhv. kst. Kriminalretsassessor Wilcke's store Sædelighedssag 1906-07*. København: Universalforlaget, s. 36, s. 170; Bønnelycke 2016, s. 160.

s. 5: Bønnelycke 2016, s. 160; Dalsgaard 1984, s. 40; von Rosen 1993, s. 725-727.

s. 5: Almindelig borgerlig Straffelov af 1866, § 177; Wilhelm von Rosen (2007). Denmark 1866-1976: From Sodomy to Modernity. I Jens Rydström & Kati Mustola (red.). *Criminally Queer: Homosexuality and Criminal Law in Scandinavia, 1842-1999*. Amsterdam: Aksant, s. 61.

s. 5: Carl Goos (1895). *Den danske Strafferets specielle Del: Første Række*. København: Gyldendal, s. 548; Karin Lützen (1986). *Hvad hjertet begærer: Kvinders kærlighed til kvinder 1825-1985*. København: Tiderne skifter, s. 135; von Rosen 2007, s. 61.

s. 6: Aae 1909, s. 64-69, s. 205; von Rosen 1993, s. 728-729.

s. 6: Nationaltidende 5.12.1906 "Den store Sædelighedssag"; von Rosen 1993, s. 736-737.

s. 6: Bønnelycke 2016, s. 160-162; Dalsgaard 1984, s. 42-50; von Rosen 1993, s. 727-729.

Bemærk at mændene samtidig blev anholdt for at have onaneret med op til 37 yngre mænd. Det kunne straffes efter § 185 i Almindelig borgerlig Straffelov af 1866, hvis den yngre part var under 18 og ikke tidligere havde foretaget den slags handlinger, se von Rosen 1993, s. 696-702.

s. 7: Dalsgaard 1984, s. 61.

s. 8: Dalsgaard 1984, s. 61-62; von Rosen 2007, s. 66.

s. 8: Hansen blev dømt efter § 185 i Almindelig borgerlig Straffelov af 1866, se også Dalsgaard 1984, s. 45, s. 63.

s. 8: Dalsgaard 1984, s. 62-63; von Rosen 1993, s. 745-746. Bemærk at Dalsgaard og von Rosen angiver forskellige tal for, hvor mange mænd Emil Aae blev dømt for at have dyrket omgængelse mod naturen med. Bogen følger her Dalsgaards fremstilling. Samtidig blev flere af mændene fra borgerskabet og middelklassen fundet skyldige i overtrædelse af straffelovens § 185 ved at have onaneret med yngre mænd under 18 år, som ikke tidligere have begået lignende handlinger.

s. 8: von Rosen 1993, s. 747.

s. 9: von Rosen 1993, s. 719-720.

s. 9: von Rosen 1993, s. 417ff.

s. 9: von Rosen 1993, s. 720. Se også Henning Bech (2002). Det onde i Danmark. *Dansk sociologi*, 13(3), s. 52; Cecilie Bønnelycke (2018). 'De uappetligste fyre': Om følelsernes rolle i dækningen af sædelighedsskandalen 1906-07. *Temp: Tidsskrift for historie*, 16, s. 84; Niels Nyegaard (2018). *Perverse forbrydere og gode borgere: Homoseksualitet, heteronormativitet og medborgerskab i Københavns offentlighed, 1906-11*. Ph.d.-afhandling. Aarhus: Aarhus Universitet, s. 12.

s. 9: Nyegaard 2018, s. 352ff.

s. 9: Middagsposten 29.8.1906 *Fra Storbyens Dyb*. Dette og alle kommende citater fra datiden er tillempet nutidig retstavning og grammatik.

s. 9-10: Middagsposten 24.11.1906 *Sædeligheds-Skandalen*.

s. 10: Heede 2003, 12-15; von Rosen 1993, s. 628ff. Se også <https://tekster.kb.dk/text/adl-authors-bang-p-val-root> og Bende Ingvorsen (1994). "Fra jomfru Hermine Bang til Herman Bang: reception af Herman Bang gennem hundrede år". Hovedopgave på Danmarks Biblioteksskole.

s. 10: Harry Jacobsen (1966). *Den tragiske Herman Bang*. København: Hagerup, s. 163-164.

s. 10: Politiken 30.11.1906 *Samfundet og Sædelighedsforbryderen*.

s. 10: Politiken 30.11.1906 *Samfundet og Sædelighedsforbryderen*.

s. 10: Jacobsen 1966, s. 174.

s. 11: Se fx Aftenbladet 23.11.1906 *Overlæge Jacobsen udtaler sig om Sædelighedsskandalen*; Kristeligt Dagblad 17.12.1906 *Straffelovens § 177*; Middagsposten 31.12.1906 *Homoseksualitet*.

s. 11: Politiken 2.10.1907 *Dommen i Sædelighedsaffæren*.

s. 11: Politiken 2.10.1907 *Dommen i Sædelighedsaffæren*.

s. 11: Se også Bønnelycke 2016; 2018; Nyegaard 2018.

s. 11: Niels Nyegaard (2016). Ud over videnskabens grænser: Om de københavnske dagblades fremstillinger af den homoseksuelle mand omkring år 1900. *Gränslös*, 6, s. 96; von Rosen 1993, s. 719-720.

s. 11: Bønnelycke 2016; s. 163ff; 2018, s. 86ff.

s. 12: von Rosen 2007, s. 67.

s. 12: Carl Torp & Goll, August (1908). *Forhandlingerne paa Dansk Kriminalistforenings sjette Aarsmøde den 18-18 Oktober 1907*. København, s. 5ff. Se også von Rosen 1993, s. 683-687; 2007, s. 66.

s. 12: Torp & Goll 1908, s. 31ff; von Rosen 1993, s. 686.

s. 12: von Rosen 2007, s. 67.

s. 13: Borgerlig Straffelov af 1930 §§ 221, stk. 1, 225, stk. 2.

s. 13: Borgerlig Straffelov af 1930, §§ 223, stk. 2, 225, stk. 3.

s. 13: Borgerlig Straffelov af 1930, § 230; Merete Bøge Pedersen (2007). *Prostitutionen og grundloven: Regulering af og debat om prostitution i Danmark i perioden ca. 1860-1906*. København: Museum Tusulanums Forlag, s. 231-237.

s. 13: von Rosen 2007, s. 72.

s. 14: Se fx Niels Finn Christiansen (2015). Social- og familiepolitikens rolle i den demokratiske inklusion. I Anette Borchorst & Drude Dahlerup (red.). *Før og efter stemmeretten: Køn, demokrati og velfærd*. Frederiksberg: Frydenlund; Claus Friisberg (2007). *Ingen over og ingen ved siden af Folketinget: Partiernes kamp om forfatningen 1848-1920*. Varde:

Vestjysk Kulturforlag; Kristian Hvidt (1990). *Det folkelige gennembrud og dets mænd: 1850-1909*. Bind 11 i Olaf Olsen (red.). Gyldendal og Politikens Danmarkshistorie. København: Gyldendals og Politikens Forlag; Tim Knudsen (2006). *Fra enevælde til folkestyre: Dansk demokratihistorie indtil 1973*. København: Akademisk forlag; Nina Javette Koefoed (2015). *Vejen til lige og almindelig valgret*. I Anette Borchorst & Drude Dahlerup (red.). *Før og efter stemmeretten: Køn, demokrati og velfærd*. Frederiksberg: Frydenlund: 61-82; Pia Fris Laneth (2015). *1915: Da kvinder og tyende blev borgere*. København: Gyldendal; Lorenz Rerup (1989). *Tiden 1864-1914*. Bind 6 i Søren Mørch (red.). Danmarks historie. København: Gyldendals Forlag. 1989.

s. 14: Karin Lützen & Bente Rosenbeck (1992). *Den moderne tid*. Bind 5 i Søren Mørch (red.). *Det europæiske hus*. København: Gyldendals Forlag, s. 11ff; Bent Rosenbeck (1996). *Kroppens politik: Om køn, kultur og videnskab*. København: Museum Tusulanums Forlag, s. 11-13.

s. 14: Henning Bech (1987). *Når mænd mødes: Homoseksualiteten og de homoseksuelle*. København: Gyldendal, s. 288-289; Bønnelycke 2018, s. 82; von Rosen 1993, s. 719-720; Nyegaard 2018, s. 13.

s. 15: Bech 1987, s. 288; von Rosen 1993, s. 720.

s. 16: von Rosen, s. 721

s. 18: Danske Lov af 1683, 6-13-15.

s. 19, billedtekst: Poul Duedahl (2018). *Velkommen på bagsiden: Danmarkshistorien på vrangen*. København: Gads Forlag, s. 164-165.

s. 19: Henning Bech & Karin Lützen (1988). *Lyst eller nød – Kvinders og mænds homoseksualitet: Redegørelse for nogle synspunkter og resultater i videnskabelig litteratur*. København: Kommissionen til belysning af homoseksuelles situation i samfundet, s. 35; Pedersen, Merete Bøge (2004). *Mandens lyst – kvindens lod: Køn, seksualitet og lovgivning i det 19. århundrede*. I Agnes S. Arnórsdóttir & Jens A. Krasilnikoff (red.). *Køn i historien*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag, s. 118; von Rosen 1993, s. 73-77; 2007, s. 61.

s. 19: Bech & Lützen 1988, s. 33-35, von Rosen 1993, s. 103-104.

s. 20: von Rosen 1993, s. 231-239; 2007, s. 61.

s. 20: Jason Edwards (2008). *Eve Kosofsky Sedgwick*. New York, NY: Routledge, s. 21-22; Jens Rydström & Kati Mustola (red.) (2007). *Criminally Queer: Homosexuality and Criminal Law in Scandinavia, 1842-1999*. Amsterdam: Aksant, s. 41-42.

s. 20: Duedahl 2018, s. 165; Christina Lysbjerg Mogensen (2021). Danske Lov 1683.

danmarkshistorien.dk. (tilgået d. 2.5.2021 på <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danske-lov-1683/>)

s. 21: von Rosen 1993, s. 79-87.

s. 21: Duedahl 2018, s. 159; Wilhlem von Rosen (1992). Den pæderastiske subkulturs opståen i København i 1860'erne. *Den jyske Historiker*, 58-59, s. 81-82.

s. 21: von Rosen 1993, s. 59-62.

s. 22: Duedahl 2018, s. 159; von Rosen 1993, s. 393-403; 2007, s. 61.

s. 22: Lützen 1986, s. 136-137; von Rosen 1993, s. 481-483.

s. 22: Adolph Göricke (1870). Den kontraire Sexualfornemmelse. *Bibliotek for Læger*, 5(20), s. 272-273.

s. 22: Göricke 1870, s. 272. Se også Lützen 1986, s. 136-137.

s. 23: Göricke 1870, s. 273. Se også Lützen 1986, s. 137.

s. 23: Göricke 1870, s. 273.

s. 23: von Rosen 1993, s. 483.

s. 24, billedtekst: Robert Beachy (2015). *Gay Berlin: Birthplace of a Modern Identity*. New York, NY: Knopf, s. 15-21.

- s. 24: Knud Pontoppidan (1891). Pervers Seksualitet. *Psykiatriske Forelæsninger og Studier*, 2. række. København: Th. Lind, s. 80.
- s. 24: Pontoppidan, 1891, s. 82.
- s. 24: Pontoppidan, 1891, s. 81.
- s. 25: Pontoppidan 1891, s. 85.
- s. 25: Pontoppidan 1891, s. 84, s. 85.
- s. 25: Pontoppidan 1891, s. 87.
- s. 25: Beachy 2015, s. 31-32; von Rosen 1993, s. 483-487, 493-494; James D. Steakely, James D. (1982). *The Homosexual Emancipation Movement in Germany*. Salem, NH: Ayer, s. 10-12.
- s. 26: Beachy 2015; s. 85ff; Steakley 1982, s. 23, 30-37; Nikki Sullivan (2003). *A Critical Introduction to Queer Theory*. Edingburgh: Edingburgh University Press, s. 12.
- s. 26: Aae 1909, s. 234.
- s. 26: Aae 1909, s. 235.
- s. 26: Aae 1909, s. 169.
- s. 27: For udfoldede diskussioner af disse spørgsmål, se bl.a. Michel Foucault. *Viljen til viden: Seksualitetens historie 1*. Oversat af Søren Gosvig Olesen efter "La volonté de savoir [1976]. Frederiksberg: Det lille forlag; Harry Oosterhuis (2000). *Stepchildren of Nature: Krafft-Ebing, Psychiatry, and the Making of Sexual Identity*. Chicago, IL: University of Chicago Press.
- s. 27: Bech 1987, s. 154ff.
- s. 27: von Rosen 1992, s. 86.
- s. 28: Bønnelycke 2016, s. 179-182; Nyegaard 2018, s. 149-154; von Rosen 1993, s. 754-756.
- s. 28: Aftenbladet 21.12.1906 *Sædeligheds-Affæren*.

- s. 28: Aftenbladet 21.12.1906 *Sædeligheds-Affæren*.
- s. 28: Aftenbladet 21.12.1906 *Sædeligheds-Affæren*.
- s. 29: Aftenbladet 21.12.1906 *Sædeligheds-Affæren*.
- s. 29: von Rosen 1993, s. 756.
- s. 29: von Rosen 1993, s. 765-767; Anders Thorkilsen (15.11.2014). For gud, konge og tissemand. *Information*, sektion 2: 26.
- s. 30: von Rosen 1997, s. 3.
- s. 31, billedtekst: René Kural (2012). *Out: Om Dansk Tennis Club og tennisspilleren Leif Rosing*. København: Rhodos.
- s. 31: Bech 1987, s. 274ff; Dag Heede (2003). *Herman Bang: Mærkværdige læsninger. Toogfirs tableauer*. Odense: Syddansk Universitetsforlag, s. 18-21; Dag Heede (2004). Dødebøger: Homoseksuelle selvbiografier af Herman Bang, Karl Larsen og Christian Houmark. I Sven Halse (red.). *Livet som indsats: Livshistoriske satsninger og iscenesættelser*. Odense: Syddansk Universitetsforlag, s. 107-109; Dag Heede (2017). 'Det er liv eller død!' Homoseksuelle i dansk og norsk litteratur, 1880-1941: En bioetisk undersøgelse af heteronarrativitet. *Norsk Litteraturvidenskabeligt Tidsskrift*, 20(1), s. 51-54; von Rosen 1993, s. 489.
- s. 31: Essayet udkom posthumt på dansk i 1966 under titlen "Tanker vedrørende det seksuelle spørgsmål". Bang 1966, s. 85.
- s. 32: Merle Wessel (2015). Castration of Male Sex Offenders in the Nordic Welfare State in the Context of Homosexuality and Heteronormativity, 1930-1955. *Scandinavian Journal of History*, 40(5), s. 11-14.
- s. 32: Dagmar Herzog (2011). *Sexuality in Europe: A Twentieth-century History*. Cambridge: Cambridge University Press, s. 72-74; Oosterhuis, Harry (1997). Medicine, Male Bonding and Homosexuality in Nazi Germany. *Journal of Contemporary History*, 32(2), , s. 187-188.

- s. 32: Emmanuel Fraenkel (1908). *De Homosexuelle*. København: J. Frimodts Forlag, s. 93. Se også von Rosen 1993, s. 689-691.
- s. 33: Fraenkel 1908, s. 109. Se også von Rosen 1993, s. 692-693.
- s. 34: Rydström & Mustola 2007, s. 48-51.
- s. 34: Lützen 1986, s. 91-116.
- s. 35: Lützen 1986, s. 101-104; Birgitte Possing (2003a). Natalie Zahle (1827-1913). *Dansk Biografisk Leksikon*, se <https://www.kvinfo.dk/side/170/bio/1655/>).
- s. 35: Lützen 1986, s. 24-29; Pedersen, Merete Bøge (2002). Inden for ægteskab – uden for ægteskab: Statslige og videnskabelige redskaber til kontrol med prostitution og seksualitet i det 19. århundrede. *Den jyske Historiker*, 98-99, s. 160-162; Bente Rosenbeck (1987). *Kvindekøn: Den moderne kvindeligheds historie 1880-1980*. København: Gyldendals forlag, s. 95-99.
- s. 35: Lützen 1986, s. 71ff, s. 147-151
- s. 35: Lützen 1986, 104-105; Birgitte Possing (2003b). Th. Moltke (1843-1928). *Dansk kvindebiografisk leksikon*, se <https://www.kvinfo.dk/side/597/bio/1450/origin/170/>).
- s. 35: Martensen 1917, s. 67-68. Citeret efter Lützen 1986, s. 105.
- s. 36: Lützen 1986, s. 225; 1988, s. 10.
- s. 38: Axel Axgil, Axel & Helmer Fogedgaard (1985). *Homofile kampår: Bøsseliv gennem tiderne*. Rudkøbing: Grafolio, s. 135; Bjarne Lundis (2012). *Axel Axgil: Kampen for kærligheden*. København: Sidespejlet, s. 29-30, s. 38.
- s. 38: Axgil & Fogedgaard 1985, s. 135-137; Helmer Fogedgaard (1977). *Sådan er jeg: Et liv med mange facetter*. Rudkøbing: Grafolio, s. 56-57; Lundis 2012, s. 30.
- s. 38: Lundis 2012, s. 33.

s. 38: Lundis 2012, s. 35.

s. 38: Citeret efter Axcil & Fogedgaard 1985, s. 139.

s. 39: Axcil & Fogedgaard 1985, s. 140; Peter Edelberg (2012). *Storbyen trækker: Homoseksualitet, prostitution og pornografi i Danmark 1945-1976*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 110; Lundis 2012, s. 30.

s. 39: Axcil & Fogedgaard 1985, s. 163, s. 177-178; Edelberg 2012, s. 110; Lundis 2012, s. 46; Vibeke Nissen & Inge-Lise Paulsen (2000). Handling gi'r forvandling: Træk af homobevægelsens historie i Danmark. *Lambda Nordica*, 2-3, s. 11-12.

s. 39: Nissen & Paulsen 2000, s. 12.

s. 40: Axcil & Fogedgaard, 1985, s. 142, s. 164-168; Lundis 2012, s. 34-45; Nissen & Paulsen s. 12-14.

s. 40: Axcil & Fogedgaard 1985, s. 150; Lundis 2012, s. 46.

s. 40: Lundis 2012, s. 59-65.

s. 40: Axcil & Fogedgaard 1985, 174; Lundis 2012, 55-56.

s. 40: Axcil & Fogedgaard 1985, 172.

s. 41: Axcil & Fogedgaard 1985, 170-171; 178-185; Nissen & Paulsen 2000, 11; Jens Rydström (2011). *Odd Couples: A History of Gay Marriage in Scandinavia*. Amsterdam: Aksant, s. 70.

s. 41: Fogedgaard 1977, 53; <https://sproget.dk/lookup?SearchableText=homofil>

s. 41: Homophilos 1950, 109.

s. 42: Bech & Lützen 1988, 47-48; Edelberg 2012, 111, 153; von Rosen 1983, 72-73.

s. 42: Homophilos 1949, 1.

s. 42: Nissen & Paulsen 2000, 12.

s. 43: Edelberg 2012, 110.

s. 43: Lützen 1988, 22.

s. 44: Lützen 1988, 23.

s. 44: Lützen 1988, 23.

s. 45: Edelberg 2012, 146-151.

s. 45: Berlingske Aftenavis 1.8.1948 *Marinen og Politiet vil optage Forhandling om Soldaternes Natteliiv*; 2.8.1949 *Marinernes korte Arbejdstid fører til Undersøgelse*; 5.8.1949 *Forbud mod Marinere paa Raadhuspladsen*; Politiken 2.8.1949 *Vi gaar og bliver ødelagt herinde*; 3.8.1949 *Soldatertjeneste og lediggang*; 3.8.1949 *Marinernes kaar skal nu undersøges nøje*; 6.8.1949 *Marinen og politiet sender patruljer ud*; 14.8.1949 *Vor Sædelighedslovgivning bør revideres*. Se også Axgil & Fogedgaard 1985, 151; Edelberg 2012, 126-127.

s. 45: Politiken 2.8.1949 *Vi gaar og bliver ødelagt herinde*.

s. 45: Politiken 2.8.1949 *Vi gaar og bliver ødelagt herinde*.

s. 46: Edelberg 2012, 128-129, von Rosen 2007, 73.

s. 46: Fx Jens Jersild (1953). *Den mandlige prostitution: Årsager, omfang, følger*. København: Dansk Videnskabs Forlag; Jens Jersild (1957). *Barnet og det homoseksuelle problem*. København: Christtreus Bogtrykkeri; Jens Jersild (1959). *Hvad unge bør vide om homoseksualitet, prostitution, sædelighedsforbrydelser og kønssygdomme*. København: Munksgaard.

s. 46: Edelberg 2012, 131-135.

s. 47: Jersild 1953, 106.

s. 47: Edelberg 2012, 22.

s. 47: Edelberg 2012, 123-126, 129-30.

s. 47: Edelberg 2012, 142-143; von Rosen 2007, 75.

s. 48: Edelberg 2012, 141; von Rosen 2007, 75.

s. 48: Edelberg 2012, 146; von Rosen 1999, 15.

s. 48: Borgerlig Straffelov af 1930, §§ 229, 234, stk. 2; Lundis 2012, 74-75; von Rosen 1999, 15.

s. 48: Borgerlig Straffelov af 1930, § 225, stk. 2.

s. 48: Lundis 2012, 76; von Rosen 1999, 15.

s. 49: von Rosen 1999, 15-16.

s. 49: Fx Ekstrabladet 12.6.1956 *Naar venlighed og rød sodavand en dag bliver et barns store ulykke*; 13.6.1956 *De rystende grove dele af Sexaffæren nu naaet til retten*; Information 31.3.1956 *Politiaktion mod salg af utugtige billeder til homoseksuelle*; 6.4.1955 *Endnu en sigtelse i pornografi-sagen*; 20.4.1955 *2 nye anholdelser i sagen om homoseksuel pornografi*; Politiken 13.6.1956 *Mændene der nedbryder, hvad forsorgen bygger op*; Social-Demokraten 1.4.1955 *Stor pornografi-sag oprulles: 2 fængslet*.

s. 49: Ekstrabladet 12.6.1956 "Naar venlighed og rød sodavand en dag bliver et barns store ulykke".

s. 49: Ekstrabladet 12.6.1956 "Naar venlighed og rød sodavand en dag bliver et barns store ulykke".

s. 49: Søren Hein Rasmussen (2017). *Fri porno*. 100 Danmarkshistorier. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag, s. 35.

s. 50: von Rosen 1999, 18.

s. 50: Lov 212 4.6.1965, citeret efter Rydström & Mustola 2007, 259.

s. 50: Lov 212 4.6.1965, citeret efter Rydström & Mustola 2007, 259.

- s. 50: Edelberg 2012, 206; von Rosen 2007, 77.
- s. 50: Nissen & Paulsen 2000, 15.
- s. 52: Politiken 27.4.1956 *De fordægtige*.
- s. 52: Politiken 27.4.1956 *De fordægtige* [org. kursiv].
- s. 52: Edelberg 2012, 151-153; von Rosen 2007, 77.
- s. 52: Information 20.11.1961 *Loven om homofile for ombudsmanden*.
- s. 52: Politiken 18.5.1961 *En grim lov*. Se også Information 11.8.1961 *Skarpt angreb paa politiet for streng fortolkning af loven mod de homoseksuelle*; 12.8.1961 *Dansk apartheid?* Se også Edelberg 209ff.
- s. 52: Politiken 18.5.1961 *En grim lov*.
- s. 52: Lov 248 9.6.1967 & Lov 195 28.4.1976, begge citeret efter Rydström & Mustola 2007, 259.
- s. 53: Edelberg 2012, 225-227; von Rosen 2007, 77-81.
- s. 54: Edelberg 2012, 243-244.
- s. 56: Bech & Lützen 1988, 49-50; von Rosen 1983, 72, 86-88.
- s. 56: Bech & Lützen 1988, 49; Teal 1979 [org. 1971], 19-26.
- s. 56: Bech & Lützen 1988, 49-50; von Rosen 1983, 72, 86-88; Carl Wittman (1979). *Bøssemanifest*. Overs. af Gunna Højgaard efter "Refugees from America: A Gay Manifesto" [1970]. I Wilhelm von Rosen (red.). *Bøsssekampens politik*. København: Forlaget Pan, 26ff.
- s. 57, billedtekst: Andrew D.J. Shield (2017). *Immigrants in the Sexual Revolution: Perceptions and Participations in Northwest Europe*. London: Palgrave Macmillan.
- s. 57: Nissen & Paulsen 2000, 18.

- s. 58: Søren Laursen (2001). Organiserede holdninger: Forbundet af 1948 i begyndelsen af 1970'erne. *Zink*, 1, 24ff; Nissen & Paulsen 2000, 18-20.
- s. 58: Nissen & Paulsen 2000, 19; <https://outandabout.dk/pan-club-i-nybrogade-1970/>
- s. 58: Nissen & Paulsen 2000, 18-19, 29.
- s. 59: Karin Lützen (1998). Gay and Lesbian Politics: A Danish Perspective. *Journal of Homosexuality*, 35(3-4), 235; Katrine Manfred Swets (2020). *Lesbisk kraft er pedalkraft: En historie om Lesbisk Bevægelse 1974-1996*. Under udgivelse, s. 2-3; Nissen & Paulsen 2000, 20-23; Sven Omann (2011). *Virkelige hændelser fra et liv ved fronten: Erindringer om Bøssernes Befrielses Front*. København: Forlaget Wanda, 3.
- s. 59: Jan Fouchard, Bent Hansen & Henning Mikkelsen (2005). *Bøssepesten: Historien om aids-bekæmpelsen blandt bøsser i Danmark 1981-1996*. København: Borgen, 35; Omann 2011, 6, von Rosen 1983, 72-73.
- s. 59: Nissen & Paulsen 2000, 20-21.
- s. 60: Nissen & Paulsen 2000, 23; Omann 2011, 10; Cathrin Wasshede (2011). Bøssehuset: Queer Perspectives in Christiania. I Håkon Thörn, Cathrin Wasshede & Thomas Nilson (red.). *Space for Urban Alternatives? Christiania 1971-2011*. Göteborg: Gidlunds förläg, 183, 190.
- s. 60: Omann 2011, 84.
- s. 60: Omann 2011, 83.
- s. 60: Manfred Swets 2020, 7; Nissen & Paulsen 2000, 24-25.
- s. 61: Lützen 1986, 294-295; 1998, 235-236; Manfred Swets 2020, 4-7; Nissen & Paulsen 2000, 24-26; von Rosen 1983, 76.
- s. 61: Manfred Swets 2020, 8; Nissen & Paulsen 2000, 26, 28.
- s. 62: Lützen 1988, 60.

s. 62: Nissen & Paulsen 2000, 23; Omann 2011, 63-68; Wasshede 2011, 190ff;

<http://boessehuset.dk/> (tilgået d. 2.5.2021).

s. 62: Manfred Swets 2020, 18-19, 22-23; Nissen & Paulsen 2000, 27-29.

s. 62: Nissen & Paulsen 2000, 19, 23; Omann 2011, 160-162.

s. 63: Edelberg, 2012, 225-227; Nissen & Paulsen 2000, 19.

s. 63: Edelberg 2012, 91-92. Se også Folketingstidende 1975-76, Forhandlinger sp. 8205-8220.

s. 63: Edelberg 2012, 225-227 Se også Folketingstidende 1975-76, Forhandlinger sp. 8205-8220.

s. 63: Fouchard, Hansen & Mikkelsen 2005, 30.

s. 64: Fouchard, Hansen & Mikkelsen 2005, 38-42.

s. 64: Erik Albæk (1991). Den politiske dagsorden – en skraldespand? AIDS som illustrativ case. *Politica*, 23(4), 403; Erik Albæk (1992). Denmark: AIDS and the Political “Pink Triangle”. I David L. Kirp & Ronald Bayer (red.). *AIDS in the Industrialized Democracies: Passions, Politics and Policies*. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press, 281; Signild Vallgård (2003). *Folkesundhed som politik: Danmark og Sverige fra 1930 til i dag*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag, 250.

s. 64: Sundhedsstyrelsen (1997). *Værd at vide om hiv & aids*. København: Sundhedsstyrelsen, 42.

s. 65: Sundhedsstyrelsen 1997, 43.

s. 65: Se Torben Bitsch & Erik Ladefoged (1991). *Når døden begynder med a: 15 efterladte fortæller*. København: Hans Reitzels Forlag; Ulla-Britta Bech & Lars Bo Bülow (1989). *AIDS – en udfordring til livet: 20 personlige beretninger*. København: Munksgaard.

s. 66: Fouchard, Hansen & Mikkelsen 2005, 131; Bech 1988, 119-120.

- s. 66: Henning Bech (1988). *Mellem mænd*. København: Tiderne Skifter, 182.
- s. 66: Bech 1988, 182.
- s. 67: Fouchard, Hansen & Mikkelsen 2005, 14, 44-50.
- s. 67: Fouchard, Hansen & Mikkelsen 2005, 85-86.
- s. 68: Albæk 1991, 408-408; 1992, 305-309; Fouchard, Hansen & Mikkelsen 2005, 86-88.
- s. 68: Fouchard, Hansen & Mikkelsen 2005, 140-141, 168ff; Nissen & Paulsen 2000, 29.
- s. 68: Fouchard, Hansen & Mikkelsen 2005, 60-61, 168ff.
- s. 68: Fouchard, Hansen & Mikkelsen 2005, 170-171; Nissen & Paulsen 2000, 29-30
- s. 69: Fouchard, Hansen & Mikkelsen 2005, 90ff; 141-144.
- s. 69: Albæk 1992, 288-292, 299.
- s. 69: Citeret efter Vallgård 2003, 252. Se også Albæk 1992, 293.
- s. 69: Albæk 1992, 291-293; Vallgård 2003, 252.
- s. 69: Fouchard, Hansen & Mikkelsen 2005, 280-281; Nissen & Paulsen 2000, 25.
- s. 69: Fouchard, Hansen & Mikkelsen 2005, 292.
- s. 69: <https://aidsfondet.dk/Find-fakta/Fakta-om-hiv-og-aids/Virusm%C3%A6ngde-og-velbehandlethed>
- s. 70: <https://aidsfondet.dk/S%C3%A5dan-beskytter-du-dig/PrEP--Pillen-der-beskytter-mod-hiv>
- s. 70: <https://aidsfondet.dk/Find-fakta/Fakta-om-hiv-og-aids/Hiv-og-aids-i-Danmark>
- s. 70: Sundhedsstyrelsen (1992). *Vejledning om human immundefekt virus HIV og forebyggelse af blodbåren virus*. København: Sundhedsstyrelsen, 23-26. Se også Albæk 1992, 292-293; Fouchard, Hansen & Mikkelsen 2005, 100-102; Vallgård 2003, 249-250.

s. 72: Rydström 2011, 40-41.

s. 72: Michael Nebeling Petersen (2013). *Somewhere, over the rainbow: Biopolitiske rekonfigurationer af den homoseksuelle figur*. Ph.d.-afhandling. København: Københavns Universitet, 146; Nissen & Paulsen 2000, 31; Rydström 2011, 40-41; Birgitte Søland (1998). A Queer Nation? The Passage of the Gay and Lesbian Partnership Legislation in Denmark, 1989. *Social Politics*, 5(1), 53.

s. 73: Nebeling Petersen 2013, 146; Nissen & Paulsen 2000, 32; Rydström 2011, 51, 71-72; Søland 1998, 53-54.

s. 73: Poul Dam et al. (1988). *Homoseksuelles vilkår: Afgivet af kommissionen til belysning af homoseksuelles situation i samfundet*. Betænkning nr. 1127, 108.

s. 74: Aalbæk 1992, 284; Nebeling Petersen 2013, 146; Søland 1998, 55.

s. 74: Aalbæk 1992, 284; Rydström 2011, 51; Søland 1998, 56.

s. 74: Dam et al. 1988, 125-128.

s. 74: Nebeling Petersen 2013, 139, 146; Rydström 2011, 52; Søland 1998, 56.

s. 75: Nebeling Petersen 2013, 137-139; Rydström 2011, 52-53; Søland 1998, 58, 64.

s. 75: Rydström 2011, 54-58.

s. 75: Nebeling Petersen 2013, 137-139; Rydström 2011, 52-53; Søland 1998, 58, 64.

s. 75: Folketingstidende 1988-1989. Forhandlingerne, sp. 4291. Se også Nebeling Petersen 2013, 147.

s. 76: Bech 1992, 135-136; Nebeling Petersen 2013, 146-150; Søland 1998, 56ff.

s. 76: Folketingstidende 1988-1989. Forhandlingerne, sp. 10826. Se også Nebeling Petersen 2013, 151.

s. 77: Bech 1992, 137; Nebeling Petersen 2013, 150-154; Søland 1998, 56ff.

s. 77: Søland 1998, 57-58.

s. 77: Bech 1992, 54-55; Lützen 1998, 239; Rydström, 2011, 50-53.

s. 77: Albæk 1992, 284; Nebeling Petersen 2013, 19; Vallgård 2003, 247.

s. 78: Rydström 2011, 127; Søland 1998, 65.

s. 78: Rydström 2011, 129.

s. 78: Mette Bryld & Nina Lykke (2000). Mellem kunstig befrugtning og naturlig intelligens: Om skiftende betydninger af køn og kvalitet. *Kvinder, Køn & Forskning*, 2, 21; Lützen 1988, 155-156.

s. 79: Mette Bryld & Nina Lykke (2002). Cyborgbabyer og den politiske debat om 'det naturlige'. I Gert Balling (red.). *Homo sapiens 2.0: Når teknologien kryber ind under huden*. København: Gads Forlag, 202-203; Nebeling Petersen 2009, 30; 2013, 139.

s. 79: Citeret efter Nebeling Petersen 2009, 31.

s. 79: Bryld & Lykke 2000, 21-22; 2002, 205; Nebeling Petersen 2009, 30-31.

s. 79: Nebeling Petersen 2009, 30-31; Christel Stormhøj (2006). *Poststrukturalismer: Videnskabsteori, analysestrategi, kritik*. Frederiksberg: Samfundslitteratur, 135ff.

s. 79: Folketingstidende 1996-1997. Forhandlingerne, sp. 6376. Se også Nebeling Petersen 2009, 33.

s. 80: Bryld & Lykke 2000, 22; 2002, 205-206; Nebeling Petersen 2009, 33-34; Stormhøj 2006, 135ff.

s. 80: Nebeling Petersen 2013, 20-21.

s. 80: Nissen & Paulsen 2000, 35.

s. 80: <http://lgbt.dk/om-os/historie/>

s. 81: <http://lgbt.dk/om-os/historie/>

- s. 81: <http://lgbt.dk/om-os/historie/>. Se også Nebeling Petersen 2013, 209.
- s. 81: <https://lgbtasyllum.dk/>; <https://sabaah.dk/>
- s. 82: Bryld & Lykke 2000, 21; Lützen 1988, 155-156.
- s. 82: Lützen 1988, 209.
- s. 82: Lützen 1988, 209.
- s. 82: Nissen & Paulsen 2000, 36.
- s. 83: Nebeling Petersen 2013, 154.
- s. 84: Nebeling Petersen 2013, 155-156, 162.
- s. 84: Nebeling Petersen 2013, 161-62.
- s. 84: Nebeling Petersen, 155-156, 161-162; Nissen & Paulsen 2000, 36.
- s. 84: Michael Nebeling Petersen (2009). Fra barnets tarv til ligestilling: En queerteoretisk undersøgelse af Folketingets forhandlinger om kunstig befrugtning. *Kvinder, Køn & Forskning*, 2, 34-35; 2013, 156, 159-160, 169-172.
- s. 85: Nebeling Petersen 2009; 35-36; 2013, 154-155, 157-159, 164-169.
- s. 85: Folketingstidende 2008-2009. Forhandlingerne, sp. 2481.
- s. 85: Folketingstidende 2008-2009. Forhandlingerne, sp. 2481.
- s. 87: Nebeling Petersen 2013, 29, 198-200. Se også Stormhøj 2002.
- s. 88: Nebeling Petersen 2013, 221-222; Michael Warner. *The Trouble with Normal*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 32.
- s. 90: Information 12.8.2017 *Sådan holdt Danmark op med at hade homoseksuelle*.
- s. 91: Information 12.8.2017 *Sådan holdt Danmark op med at hade homoseksuelle*.
- s. 91: Information 12.8.2017 *Sådan holdt Danmark op med at hade homoseksuelle*.

s. 91: Angående billedtekst til regnbueoptøget i Mariager: I 2016 såede en tv-dokumentar fra Danmarks Radio tvivl om rigtigheden af det lesbiske pars udtalelser. De fastholdt dog deres forklaringer, se fx <https://www.dr.dk/nyheder/indland/mariager-sagen-loegn-eller-chikane> og <https://www.dr.dk/nyheder/indland/tulle-kroeyer-kalder-dr-dokumentar-karaktermord> (tilgået d. 17.6.2021).

s. 92: Information 12.8.2017 *Sådan holdt Danmark op med at hade homoseksuelle.*

s. 93: Information 12.8.2017 *Sådan holdt Danmark op med at hade homoseksuelle.*

s. 93: <https://www.danmarkskanon.dk/vaerdi/frisind/>

s. 94: <https://www.danmarkskanon.dk/vaerdi/frisind/>

s. 94: Information 19.8.2016 *SF's Pia Olsen Dyhr til imamer: Gå med mig i Priden.*

s. 94: Jyllands-Posten 20.8.2016 *SF'er vil have imamer med i Copenhagen Pride.*

s. 94: Jyllands-Posten 20.8.2016 *SF'er vil have imamer med i Copenhagen Pride.*

s. 95: Politiken 27.8.2017 *Debat: Overfald på homoseksuelle er utilgiveligt anslag mod vores frihed.*

s. 95: Politiken 27.8.2017 *Debat: Overfald på homoseksuelle er utilgiveligt anslag mod vores frihed.*

s. 95: Politiken 27.8.2017 *Debat: Overfald på homoseksuelle er utilgiveligt anslag mod vores frihed.*

s. 95: Politiken 27.8.2017 *Debat: Overfald på homoseksuelle er utilgiveligt anslag mod vores frihed.*

s. 96: Martin Skaug Halsos (2007). Norway 1842-1972: When Public Interest Demands. I Jens Rydström & Kati Mustola (red.). *Criminally Queer: Homosexuality and Criminal Law in Scandinavia, 1842-1999*. Amsterdam: Aksant, 92-93.

s. 96: Rydström 2011, 149.

s. 96: Rydström 2011, 152-160.

s. 97: Anne-Julie Boesen Pedersen, Britta Kyvsgaard & Flemming Balvig (2020). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet: Offerundersøgelserne 2005-2018*. København: Justitsministeriet, 76-78.

s. 97: <https://fho.dk/wp-content/uploads/lo/2017/03/20160817-notat-lgbt-ny.pdf>

s. 97: Anders Dahl (2016). *Hiv og levevilkår: Livet som hiv-smittet i Danmark*. København: Patientforeningen Hiv-Danmark, 13ff; Siri Jonina Egede, Jan Fouchard, Morten Frisch & Christian Graugaard (2019). *Danske LGBT-personers møde med almen praksis – udfordringer og muligheder*. København: Sundhedsstyrelsen, 17-19.

s. 98: Mads Drud-Jensen Sune Prahls Knudsen (2005). *Ondt i røven*. København: Høst & Søn, 2005, 89; Nebeling Petersen 2013, 11-14, 197-198, 209-236.

s. 99: Drud-Jensen & Knudsen 2005, 89.

